

HATÁRMEGNYI NAPLO

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1.
Egyes szám: 4 fillér.
Hirdetés díjszabás szerint.

Helyesre:		Vidéken:	
1 évre	1 K.	1 évre	1.50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4.50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

KI HITTE

volna, hogy a hazát csakugyan el lehet adni és vannak, akik készpénzen megveszik? Egyszerűen úgy történik a dolog, hogy a magyar eladja földjét és az idegen megveszi. Mivel pedig a haza a föld, különösen agrárszágokban az, és a politikai jog és az állami létben való részese is maga a föld, nyilvánvaló, hogy amint csendes üzletekben a föld mások kezére kerül, a földhöz kapcsolótt egész fogalom, a „haza” szónak egész tartalma az idegenek kezére jutott földdel együtt vesz el a magyaroknak.

A hadseregszállításokból gazdagodók hevesen vásárolják a földet, ami nemcsak azt mutatja, hogy tagadhatatlanul nem szímmagyar elemek kezére kerül lassankint a haza, hanem azt is, hogy a szímmagyar elem kezéről kerül az ő kezükre. Felelősek azt bizonygatni, hogy hazáinknak nem támasza és talpköve az ügyes spekuláns, aki ténpen a Riviera kávéházban alszott; kibic, vagy lesben álló pénzügés volt, vagy ügyvéd volt Tarnopolban, vagy az éjjeli kávéházak üzletkörében tevékenykedett, s aki most egyszerre átmenet nélkül mint bakkancs, szövet, srappell, gránát, konzerv, barakk és főzelékszaktértő földbirtokos is lesz.

Azt is felesleges bizonyíthatni, hogy amennyi darab magyar föld kerül ezek kezére, annyi darab magyar hatalom is elmulik örökre. Es ha ebben a rettentő válságban a a magyarság érthetetlenül és üzleti ügyességben alulmarad, halotti ágya is meg lesz vetve.

Emberek kellenének, akik erősek és szeretik és akik féltek ezt az országot, s akiknek

nem mindegy, hogy kő-e a haza, s akik gátat vetnek annak, hogy annyi ma vár földet vásároljon meg Galícia, Ausztria és a hadseregszállító néptörzs a hősök háta mögött, amennyit ők a monarchia számára elfoglalnak. A hazának az elárulása bűn, de ezt túrni még nagyobb bűn. Kik azok, akik túrni?

Háború.

Új orosz kudarc.

A tegnapi nap az északkeleti határain aránylag nyugodtan telt el. Csak a Sityr mellett került átmenetileg harcra a sor. Cartorijkskól északra megszállott egy temetőt, ahonnan az osztrák Landwehr-csapatok csakhamar elűzték.

Az ellenség ma reggel ismét megkezdte Keletgaliciában támadásait. Turkesztáni lövészek nyomultak napkelte előtt Bucacutól északra lévő állásaink ellen és a harcverő egy keskeny darabban behatoltak árkainkba. A 16-ik és 24-ik számú honvédszázadok azonban gyors ellentámadással ismét kiverték onnan az ellenséget. Számos foglyot és három gépfegyvert szállítottunk be.

A foglyok megegyező kijelentés szerint a Pfianzer-Baltin hadsereg ellen intézett legutóbbi támadások előtt az orosz legénységnek mindenütt azt mondták, hogy nag. áttörési csata előtt állanak, amelynek révén az oroszok ismét a Kárpátokba fognak nyomulni. Az ellenség veszteségei a besszarábiai határon és a Strypa mellett folyó újvíj harcokban, megbízható becsülések szerint legalább ötvenezer emberre rug.

Az olasz határteven

az ágyuhare a harevonaltóbb pontján tovább tart Col di Lana területén, Filschnél, a görzi hídfőnél és a doberdói fensík szakaszán időnként meglehetősen élénk volt.

A visszavetett montenegróiak.

Kövess tábornok csapatai a montenegróiakat Mojkovácnál, a Tara-könyöknél, Godusanál, Beranetól északra, Rozanytól nyugatra és Ipek és Plava között feltunton levő állásaikból hátraharc után visszavetették. Csapataink élei Beranetól tíz kilométernyire vannak.

Orosz fogságban.

Egy hazaérkezett katonánk hősi elbeszélése.

Megintuk a... Streit József építőmester, Streit Ferenc papai kamarás, puspóki irodagazgató öccsét az orosz fogságból hazabocsátották, mivel bal lábát térdén alul amputálni kellett. Meglátogattam Streit urat és kikérdeztem az orosz fogság idején szerzett tapasztalatairól, aki a következőket mondta el:

1914 október 25-én fogtak el az oroszok. A nagy visszavonulás idején törték ránk. Szörnyű viaskodás után visszanyomtak bennünket az egész galíciai vonalon, a Rohatyn körüli csaták után elvesztük Lembergét, hiába volt a magyar vitézség, ezreknek és ezreknek vitéz önfeláldozása, október második felében a muszka atnyomott már bennünket a San folyón. En szánitek voltam s egy magyar katonát akartunk az erdőn keresztül szállítani. A dolog a beteg miatt kissé lassan ment. Egyszerre láttuk az oroszok egy kórákzeredét, amely apró lovain mint a lörgeteg ereszkedett alá és elaraszta a környéket. Mi gyalogosok mindenkép hátrányban voltunk a gyorslovas kórákkal szemben. Látuk a veszedelmet s szerszóra és csoportokba verődve igyekeztünk menekülni. Aztán itt is, ott is, oldalát, hátul fölbukkant az ellenség, a küzdelem hasztalan lett volna a túlyomó erő ellen — megadtuk magunkat, különböző ezredekbe. Az oroszok gyalog csapatok bennünket maguk előtt, vízen, árkon, túsken-bokron keresztül. Egy kórákzeredes, elé vezettek, aki vállatni kezdett. Egy magyarul nyamtatott iv volt nála, rubrikákra osztva. A kérdéseket magyarul olvasta s a választ számokban és betűkben írta a besorozott rovatokba. Persze eszünk ágában sem volt igazat mondani. A kórára való szerette volna tudni, hogy milyen ezredekbe valók vagyunk, hányan vannak az ezredben, kik a vezérek stb. Vagy nem feleltünk, vagy nem tudommal választoltunk, vagy hamis adatokat mondtunk be. Aztán jött a motózas. Kikutaták mindenünket s elszedtek tőlünk a pénzen kívül mindent. Kárpótlásért az elszedett jökört, reggel levessel traktáltak meg bennünket. Ez ugyan vékony étel volt, a szörnyen felhőkbe burkolt gyomrunkba s mivel elfogattunk óta alig volt valami a számban s a hegyes sziklás uton keresztül igen jó szakácsnak bizonyult az éhség konyhájában.

Lembergbe értünk. A számunk ugyszóval óráról-órára növekedett az elfogott magyar katonák sorából.

Óráltunk, hogy városba értünk, abban a reményben, hogy valami enniválóhoz juthatunk. A lebergi nép nagyon szíves volt hozzánk. Ugylátszik, hogy nem voltak eléggé tisztában a muszka kancsukával s lármásan tüntettek mellettünk. Mikor az utcákon végigvonultunk, éljenek befontunket, ruhafélet, enniváló! dobáltak le a számunkra. A muszka kiserők látható boszankodással látták a velünk rokonszenvező népet s ha az emeleten levőkkel nem is tudtak elbánni, az utcákon barátkozókkal annál jobban éreztették a a muszka rendszer áldásait. Nekem egy lengyel zsidó egy-almát akart adni, amit a kórák meg látva, korbáccsal rávágott az én jötevőmre. A becsületes zsidó nem volt rest és a botjával jól nyújtott a kórákra. Az aztán bemutatta, hogy náluk Oroszországban mi a szokás: beugrott a zsidó botjába és kardjával alaposan helybenhagyta a jöszivű adakozót. Azonban ezek a durvaságok azért nem tudták meg megtörni a lebergi nép rokonszenvét. Egy kaszárnyába voltunk elszállásolva, amit a nép látva, tömegesen lepte el a környéket, ruhát, enniválót, még bőgrekben kávet is nyújtogattak be a rásos ablakon.

A ruhára annál inkább szükségünk volt, meg akkoriban voltak a szokatlan korai hidegek s mi az egy szál ruhánkban szörnyen dideregtünk.

Aztán beszállásoltak bennünket vasuti kocsiába, még pedig az új rendszer és bánásmód nálánál lehatóbb megismerése végett: lószállító kocsiába, amelyek ki tudja mily hosszú idő óta szolgálták ezt a célt. Ki nem tisztogatták, kályhát nem tettek bele, azonban jól elzárták, hogy se a jó levegő, annál kevésbbé pedig a szabadság, valahogyan eszünkbe ne jusson. Ennek a sokoldalú gyengedségnek az lett a következménye, hogy vérhasban megbetegedtem. Bródyban ki kellett szállanom, ahol kórházba vitték. Orosz felszerelt, azonban elég humánusan, úgy, hogy december 8-án már utnak indulhattam befelé Nagy-Oroszországba.

Kievig ismét fűtetlen kocsikban utaztunk. Itt a sorsunkban változás állott be. A főtöket, románokat s főleg a kedves csehekét külön választották tőlünk, ezek

megkülönböztetett - bánásmódban részesültek, amennyiben melegebb vidékre szállították őket, bennünket azonban Szibéria gyomrába szántak, hogy az orosz áldással annál jobban megismerkedhesünk. Azonban annyi kedvezésben mi is részesültünk, hogy a jég-hideg V. osztályu marhakocsiba kályhát állítottak be, így legalább a hideg ellen némileg védve voltunk.

A társaság elég jó volt. Becsületes magyar emberek, sok vesztprémi, akik busultunk honunk állapotján, de vigasztaltuk is egymást, hogy a magyarok Istene mégis csak nem az orosz akarat után igazodik s meg fogja védeni a mi becsületet igazságunkat s kivirrad még a magyarra, ha mi nem is küzdhetünk is egy jobb jövőért karddal a kezünkben.

Vasuton töltöttük a szent karácsonyt és kimondhatatlan érzések között. Otthon meggyújtják a karácsonyfa gyertyácskáit, menyből az angyal lejön hozzájuk, a gyerekek örülnek, imádkoznak, az emberek ellepik a templomokat, énekelnek. Otthon, a kedves, meleg otthonban imádkoznak érettünk is, összetett kézzel azok, akik szeretnek bennünket és bizonyára fogalmuk sincs róla, hogy milyen vidékeken nyikorog velünk a muszkák rozoga vonata, amelyen meggyünk, meggyünk ismeretlen vidékeken ismeretlen állomás felé.

Valamiféle fenyűerdőn keresztül baktatót szép csöndesen a vonatunk. Az egyik társunk kiugrott a vonatból, leírt egy nagy darab fenyűágot és behozta a vonatba és mi szépen fölállítottuk a kocsiközepébe és köréje csoportosultunk. Soha, talán még gyermekkoromban se hatott meg oly mélyesen az a zöld ág, mint a szibériai vasuton. Azt a legáldottabb kéz, az édesanyámé ékesítette s tele rakta a mennyel angyalok minden ajándékával. — ezen nem volt ajándék és mégis olyan csodulig megtellett a szívünk emlékek, remények, imádsággal, a jó Isten irántvaló erős bizodalommal, amiről talán soha nem tudok számot adni. Elénekeltek szép áhitattal a Csordapásztorokat, azt, hogy Dicsőség menyben az Istennek, békesség földön az embernek.

Ha ör pedig bedugta közénk a tömpe orrát s néma meghatottsággal bámulta a mi csodálatos ünnepünket, a mely az ő szívében és fölébresztette a keresztény voltának érzéseit, azt, hogy mennyivel jobb volna neki is otthon az apró Nikolajkák, Vasziliják között tölteni a szent karácsony estjét, és nem szegény foglyokat kisérni a vad Szibéria végét érni nem akaró sivatagjain. De hát az atyuska Nikolaj, meg kedves barátja Petár király jobban akarták tudni a Jézuskánál, hogy a népeknek hogyan kell ünnepelni a Megváltó születésének szent napját.

Milyen volt Szibéria?

Unalmas, erdővel, rónákkal dombokkal, szegett végtelen sivatag. Itt-ott tanyák, kicsi faluk, nagy elvétve minden héten egy város, apró faházak; hosszszőri tehenek, lovak, a melyek télénnyáron a szabadban tanyáznak, hogy az istállóban valahogyan tüberkulózisba ne essenek és butaképpen hosszszakalú szegény orosz parasztok, a kik bokáig éré derékon átkötött bundáikban a a tökéletességig csak egyetlenegy tudományt fejlesztettek ki: a vakarózás tudományát.

Huszonkilenc napig utaztunk, míg Omsk-ba, Szibéria egyik legjelentősebb városába értünk. Hatalmas város, körülbelül 100 ezer lakossal. Egy óra hosszát gyalog kellett mennünk, míg új állomásunkra k. Hogy 29 napi vasút után milyen végtelenül jól esett ez a mi megemberedett tagjainknak, azt senki elképzelni nem tudja, hiszen olvasói közül aligha vannak olyanok, a kiket valama Szibériába és fogságba szállítottak volna.

Azán elértünk Novo Nikolajba, állandó tartózkodásunk helyére.

A városon kívül barakokba helyezték el bennünket. Összesen 33 század fogloly volt összes csoportosítva, szádonként 200 ember, tehát összesen 6600 magyar és német katona. A barakkok körülbelül olyanok voltak, mint a mozik itthon. Hogy a nagy 35—45 fok hideg ellen némileg védve legyünk, a faépületeket másfél méter mélységben beásták a földbe. Minden baraknak volt 4 kályhája, a melyeket azonban nem fűtöttek eléggé, úgy, hogy a hideg miatt nagyon sokat szenvedtünk. Az ablakok hiányosak, rozogák voltak, úgy, hogy különösen eleinte, nagyon sokat dideregünk. A fekvőhelyek két sorjában voltak. Természetesen nem ruganyos matrac és nem libatöltött fehér párna a fejünk alatt, hanem egyszerű fapapucs, a melyeket nem volt se szalma se semmi, csak fa, a mely a fejnél fölemelkedett. Takaróról szó sem volt. Ha melegebbt akartunk, egymásra leheltünk vagy összebő huztuk magunkat. Lenn az alsó kondignációban rosszabb volt a helyzet mint a felső emeleten, mivel lenn a hideg jobban érezhető volt s az alsók melege és illata fölfelé szállott, azért, hogy ebben a kellemetes helyzetben mindenki arányosan részesülhessen, mindenki egy hétig lenn szenvedett és egy hétig fönn élvezett. Ugy-e sokszor milyen kevés elég, hogy az ember boldog legyen.

Legkellemetlenebb azonban a férgesekkel és patkányokkal való küzdelem volt. A fehérruha elrongyolódott, új helyette nem kaptak, azonban az elősdiak annál vigabban szaporodtak és szitták a szegény magyar vért. Soha nem látott és nem tapasztalt vakarózá-

sok egész oroszországi erkölcsüvé tették a magyart. Még kellemetlenebb volt a harc a folyton szaporodó patkányokkal, amelyek éhségükben szintén a szegény magyarokon rágódta. Különösen az éjjeli nyugalmat tették irtózatossá, folyton rajtuk mászkálnak, úgy, hogy a foglyok fejük fölé deszkabástyákat állítottak, hogy legalább a fülsüket és arcukat megkíméljék az utálatos állatoktól.

Künn fehérvásvilág volt. Minden reggelre friss hó esett s a hó, a takat vágni, ez a munkája.

Akkor káját természetesen megkaptak a foglyoknak kellett ellátni. A koszt eleinte jobb volt, többször kaptak húst, később azonban — úgy látszik — érezték már az élelmiszervehiányt s ők is megszorították a husdagokat. Egyébként arra módfelett vigyáztak, hogy a foglyok valahogyan meg ne terheljék a gyomrukát. A rendes menü a következő volt: reggel csája, amely állott hőlélőből készült meleg vízből, amelybe csokoládéforma kockákból barnaságot vakargattunk, mindenki kapott 5 napra 10—12 darab kockacukrot, amellyel a csaját megédesíthette. Délben felváltva husleves, hallevés, kápostaleves, hus és hal nélkül, azután pedig kása fagyval finoman elkészítve. Egyik nap elfogyott s a másik nap változatosság okáért újra kezdték. Ezenfelül kaptunk rozskenyert, amely meglehetősen jó volt.

Akinek azonban pénze volt, az vehetett magának fehér kenyert sőt húst is, amely elég olcsó volt, kilónként 30 kopek (40 krajcár). A koszt később soványabb lett, a csaját és cukrot elvonták. Az étkezés tíz személre csoportosítva történt. Tíz ember kapott egy laová-formájú tálat, abba belemerték az ételt s a magyarok körülvették és kanalazták. Természetesen nem minden véleménykülönbség nélkül, amennyiben a kanalazásnál bizonyos rendet kellett tartani. Aki nem tartotta be a taktust és behirtelenedett, annak a torkán akasztották a kását. Legyen igazság! Ha már otthon nincs igazság, legalább Szibériában legyen.

Természetes, hogy a jó kedv azért ott se hagyta el a magyart. Tréfáztak, mókáztak a sok busulás mellett, farsangkor nagyszerű felvonulásokat rendeztek és minden és minden alkalmat megragadtak, hogy a rabkenyér keserű ízét valamiképp elviselhetőbbé tegyék. Az oroszok, már mint a felügyelők elég tisztességesen viselkedtek, a kerítésen belül szabadjukra engedték őket, sőt a hazulról kapott pénzt sem lopták el. Legalább nem valamennyit.

Dolgozni szintén lehetett. Erdőt irtottak, utat csináltak. Persze fizetés nélkül. Férfi pénzért se lehetett látni, annál sürribben aszszonyokat, még a foglyitáborba

is kerestek rést, hogy a magyarokat közelebről láthassák. Volt idő, mikor a városba is bemehettek, sőt akinek pénze volt, még a városi fürdőt is igénybe vehette. A főzűrődnek itt egész speciális módját eszelték ki a tudós muszkák. A városra felvitték tegiára vizet-öntötték s a felcsapódó gőz egész felhőket rögtönzött az egészség nagyobb hasznára.

Igy mult a hideg tél, aztán májusban beköszöntött a nedves, páráos tavasz. Jött vele az őt kísérő társa a tifusz. A magyarok közül ezren és ezren szenvedtek ebben a szörnyű betegségsben s igen sokan et is pusztultak benne. Streit József is megkapta. Körülötte sokan meghaltak a barakban. Őt bevitték a városba és egy kaszárnyába helyezték el. Mivel az orvosok közül is sokan meghaltak, az orvosi ápolás nagyon kezdetleges volt. Mikor aztán egy kicsit jobban lett, kiküldték a kórházba. Akkor egy másik baja kezdődött. A ballábában szörnyű fájdalmakat érzett. A fájdalomak mindig élesebbek lettek, a láb egészen megfeketedett, ugylátszik, hogy lábfagyás következménye volt. A felszér kijelentette, hogy a lábat le kell vágni. Streit eleinte szabadkozott, aztán, mikor az orvos aról biztosította, hogy ha nem sietnek, hamarosan helespusztul a vérmérgezésbe, beleegyezett a szomorú lálásba és rábízta a doktorra a lábát. Az aztán le is nyiszálta szerencsésen.

Ebből a bajból született meg Streit József szabadsága. Hosszas fontolgatás és irkálka és érzékeny bucsuzás után végre vonatra rakták és szállították hazafelé. Utközben egy tuatször tetőtől-talpig kikutatták, elszedték tőle minden gyanúsának látszó irást. Változatosság okáért tüntetésben is volt részük. A román, tót és főleg a cseh foglyakatonak — minden bizonylatotól hatóságilag beleegezés, sőt előkészítés után — kivonattak a vasutra a fogadtatásukra és buzgó szidták a magyarokat és éltették a szent Oroszországot meg az atyuskát, aki az emberiség számára a háboru kellemei általa egy boldogabb korszak kapuját tárta fel s aki a magyar katonák jóvoltából nem egy kemény ütletet kapott olyan helyeken, amelyeket élénken fog még tapogatni az emberi kor legvégső határáig. Szóval a románok, tótok és csehek itt is kimutatták a foguk fehéret.

Moszkvában a Vörös Kereszt vette át a kiszabaduló foglyokat és megkülönböztetett bánásmódban részesítve, szállította Szentpéterváron keresztül a svéd határra.

Ott aztán egyszerre beleszórtak a menyorszába. A jó és becsületes svédke utóélettel szeretreméltósággal és szivességgel elhalmozták őket minden jóval. Először is nagyszerű bundákba burkolták őket, hogy az egygyedőráadás szánkázás meg ne árson. A vonatot telerakták enniávalól,

SÖVEGJARTÓ vászonáruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damasztból. Különlőféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszővetékből.

OLCSÓ

szabott árak.

sőrel, édességekkel, gramofonokkal, volt magyar nótá, svéd nótá, német nótá, Hymnus, Wacht am Rheim, ugy, hogy szegény magyarok nem tudták hirtelenében, hogy sirjanak, nevéssenek, tapsoljanak vagy cigánykereket hányjanak örömkömben vagy pedig összecsoikóják az első öreg svéd dámat, aki a földre szállott angyal szerepét olyan pompásan betanulta.

A nagy boldogság, az eszemizom négy álló nap és éjjel tartott, akkor Treleborgban hajóra szállottak s egy kitünően sikerült tengeri vihar visszakövetelt a halak számára mindent, ami még visszakövetelhető volt.

Az utjuk Németországon keresztül mindenütt diadalmenet volt. Mindenütt feledtetni igyekeztek velük mindazt, amit egy esztendő alatt elszenvedtek. Mennél közelebb érték hazafelé, annál kevesebben s annál csendesebben utaztak. De legalább hazaérték ebbe az édes, drága, szegény, szenvedő, kedves Magyarországra. —lk—

Dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház.

A vármegyei gyűjtés is a vége felé közeledik. A faluk egymásután küldik be a hadiárvaházra gyűjtött összegeket. A mai napon

Bakonykúti gyűjtése érkezett meg, amelyet Lisznyai Ferenc ottani plebánus rendezett. Az igazán kicsi és szegény-közösség 85'38 koronát adományozott a nemes célra.

A harctérről a következő adományok érkeztek: Kniesz Ferenc, 309. honvédegyezred hadapródja 10 koronát küldött. Kalmár Béla 309. honvédegyezredbeli zászlóstól pedig 50 korona érkezett, mint a harctéren gyűjtött összeg, amelynek részletes kimutatását csak később közölhetjük, mert az adakozók névsora még nem érkezett meg.

Tvördi Kálmán Csaláról 5 koronát küldött.

Papp, Ferenc 309. honvédegyezredbeli hadapród 4 koronát küldött.

— A hadbavonultak családjaik járó államségélyek fizetési sorrendje 1918. január hóban: 10-én hétfőn délelőtt fél 9-től 9-ig A betű, 9-től 10-ig B betű fél 11-től fél 12-ig C és D betű, délután 2-től fél 4-ig E, F, G betűk. — 12-én szerdán délután 2-től fél 3-ig az összes Horvát nevűek, fél 3-tól fél 4-ig a többi H, fél 4-től 4-ig I és J betű. — 13-án csütörtök délelőtt 8-tól 10-ig Király, Kocsis, Kőszegi, Kovács és Kiss név 10-től 12-ig a többi K betű. — Délután 2-től 3-ig L 3-tól 4-ig M. — 14-én pénteken délelőtt 8-9-ig N 9-10-ig O 10-12-ig P délután 2-3-ig R. — 15-én délelőtt fél 10 fél 12-ig S délután 2 fél 3-ig az összes Szabó nevűek 3-4-ig a többi Sz. betű. — 17-én hétfőn délelőtt fél 10-től fél 12-ig T U betű délután 2-től fél 4-ig. V. W. Z.

A liszt- és kenyérgyrendszer életbeléptetése.

A liszt és kenyérfogyasztás szabályozásáról szóló utasítás január 10-én lép életbe és ettől kezdve liszt és kenyér csakis hatóságilag kiállított liszt és kenyérfogyasztási igazolványok ellenében adható el, illetve vásárolható.

Ezen rendelkezés a vándorok malmokra is kiterjed. A malmok ugyan a vándorokból származó lisztjüket másnak, mint a Hadi Termény Részvénnytársaságnak el nem adhatják, mégis nem lesznek kifogást az ellen, ha bizonyos számú fogyasztó háztartásnak elállítására vállalkoznak, azonban ez esetben lisztet csupán hatósági igazolványok ill. ezek szelvényei ellenében adhatnak ki.

Felhívja a város a közönséget, hogy jan. 10-től bezárólag 19-ig, január 20-tól bezárólag 31-ig terjedő időre szóló egyenként 2 darab igazolvány ártelele céljából január 10-től kezdve a város ház nagyertermében délelőtt 9 óratól 12-ig, délután 2 óratól 6-ig jelenjék meg.

HIREK.

— Uj tábóri lelkész. Városunkból elhelyezett Szorgh Péter tábóri lelkész helyére a tartalék kórházak lelkészévé *Bálmir* Ferencet nevezte ki a katonai parancsnokság.

— Eljegyzés. Seydl Antal cs. és kir. vadászfőhadnagy, a Magyar Siemens-Schuckert művek tisztviselője Pozsonyból, eljegyezte Bory Cillát, Bory József helybeli lakos leányát.

— Zászlószentelés. A Szent Dórnát temetkezési társulat jószivek adakozásából készült díszes templomi zászlójának ünnepélyes felszentelése a felsővárosi plebánia templomban f. hó 16-án vasárnap délelőtt 10 órakor tartandó nagymisén lesz.

— Hangverseny. A Zenekedvelők Egyesülete a Bolgár Vöröskereszt javára február 6-án d. u. 6 órakor Hermann László vezényletével filharmoniai hangversenyt rendez a vármegyei ház nagyertermében.

— A szegény gyermekeknek. Ruhánk elfogyott, néhány meglevő koronánkat kipótoltuk s ma abból segítettünk meg két szegény családot. Egy nyolcgyermekes apának, akinek felesége nemrég halt meg hirtelen, s kinek pár nap múlva be kell vonulni a katonasághoz, 10 koronát adtunk. Egy hatgyermekes anyának szintén 10 koronát adtunk cipőre.

— A közlemezés felülvizsgálása. A kormány Hegedűs Kálmán országgyűlési képviselőt bízta meg a városok közlemezésének tanulmányozásával és felülvizsgálásával. Hegedűs a közeli napokban Székesfehérvárra érkezik.

Akinél a most folyamatban levő összeírás szerint annyi készletük van, hogy az januári szükségletüket fedezze, igazolványra igényt nem tarthatnak, akiknek ennél kisebb készletük van, ezek csak a nem fedezett mennyiség erejéig kapják meg igazolványukat.

A kormányrendelet szerint az östermeléssel foglalkozók kivételével bárkinek naponként és fejenként buza-, roz-, vagy árpaliszttól, vagy e gabonaműveket kevert lisztjéből legfeljebb 240 grammot szabad fogyasztania. Ebből a szempontból 5 gramm liszt 7 gramm kenyérral egyenlő.

A liszt és kenyér-szelvényekre csak érvényességük idején belüli, tehát sem előbb, sem utóbb lisztet kiszolgáltatni nem szabad.

A liszt és kenyérgazdálkodók névszerint megjelölt lisztelárusítóira, kereskedőre szólnak, tehát azokkal más kereskedőnél lisztet nem vásárolható.

— Hangverseny a Vöröskereszt javára. A Hungária kávéházban hétfőn este hangverseny lesz a Vöröskereszt javára. A hangversenyt a 35. gyalogezred zenekara rendezi Köhler Antal karnagy vezetésével. A belépődíj 50 fillér.

— Színházi hír. A színházi iroda jelentése szerint csütörtökön és pénteken a Kisasszony férje vigjáték mint újdonság megy, szombaton pedig a Leányvásár operett kerül műsorra Albert, Tercsányi és Falussy fellépésével. A hétfő esti előadásra különösen felhívjuk a figyelmet, a Mandarin kitűnő dráma kerül másodszeri bemutatásra az idei szezonban. A címszerepet Fodor Oszkár szintigazgató játssza ritka művészettel. Fodor ezen alakításával a fővárosban is zajos sikereket aratott. Aki még nem látta ezt a kitűnő drámát, nézze meg aki már látta, az ajánlás nélkül is meglekint.

— A vízvezeték. A víz állása a legutóbbi jelentés szerint 3:10 és 1:90 között ingadozott. Ennél szebbébb vízvezeték aligha találunk. Bajosabb kiismerni, mint a legszebbébb makrancos hőlgyet.

— Rendkívüli közgyűlés. Székesfehérvár január hó 12-én rendkívüli közgyűlést tart, amelynek főbb tárgysorozata a következő lesz; Kereskedelmiügyi miniszter 83536 sz. rendelete a vámsorompónál és a vasúti állomáson gyakorolt köveztvámszedési jog érvényesítéséről 1917 május 1-ig való meghosszabbítása tárgyában. — Tanácsi előterjesztés a színházról elengedése tárgyában. — Tanács előterjesztése az 1915. XXII. tc. 4. § a értelmében a városi közigazgatási alkalmazottaknak nyújtandó egyszeri segély tárgyában. — A vízvezeték és csatornázás építkezési céljaira felhasznált 622400 K. regale kártalanítási összeg visszafizetésének elhalasztása 1916 év végéig. — A házipénztár fizetőképességének helyreállítása céljából 1916 évre 200000 K. függőkölcsön megszavazása. — A házipénztár fizetőképességének helyreállítása céljából 1915 évre megszavazott 200000 K. terhére felvett 50000 K. függőkölcsön visszafizetésének 1916 év február végéig való elhalasztása.

Hétfőn és kedden,

január 10 és 11-én:

Üdvöske.

Vigjáték 3 felvonásban.

Meglopott tolvajok.

Amerikai dráma 2 felv.

Herkulesfürdő, (term.) Nagypapó

(életkép.) Nagytakarítás, (hum.)

Előadások 6 és 9 órakor.

Rendes helyárak.

Értesítés.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy az az óriási érdekű d. s, mely a

STAPLETON

bemutatásán megnyilvánult, arra indított bennünket, hogy azt

ma, vasárnap is műsoron tartjuk.

A mai előadások pont 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Az Apolló színház igazgatósága.

Alkalmi vétel!

RENKIVÜL OLCSÓN jön eladás alá, míg a készlet tart

Több 100 vég legfinomabb HIMZÉS fehérneműre alkalmas; továbbá női és férfi ajour ZSEBKENDŐ nagymennyiségben

Vermes áruházban.

SZINHÁZ.

Megyebizottsági tagválasztások. A törvényhatósági bizottságnak a múlt évben elhalt tagjai helyébe az új tagok megválasztása január 25-én lesz megtartva az egyes kerületekben.

A nagyperkát választó kerületben Karbacz János helyére az 1916., 1917., 1918. és 1919 évekre szóló megbízással egy bizottsági tag választandó. Választási elnök Kéry Ferenc plebános lesz. A választó kerülethez tartoznak Nagyperkát és Kisparkáta községek.

Az alsóti választó kerületben Kosztolányi György helyére egy bizottsági tag választandó az 1916. évre szóló megbízással. Választási elnök Szkala Ferenc alsóti lakos. A választó kerülethez tartoznak: Acsut, Kuldó, Pusztaszámor, és Vétesdoboz-községek.

Az etyki választó kerületben Csontos Andor és Csimpál Ferenc helyére két bizottsági tag választandó az 1916. évre szóló megbízással. Választási elnök: Patrovits János pusztaszámori lakos. A választó kerülethez tartoznak: Etyek, Bót, Gyuró, Sósikut és Tordas-községek.

A bolgár vöröskeresztért. Jemő községben lelkes pártfogásban részesítették a bolgár testvérnépnek Vöröskeresztjét, Fürstner Albert körjegyző és Szentés József bíró lelkes buzgólkodása folytán 120'80 korona gyűlt egybe a remes célra. Nádaslányban és Sárkeszin hasonló lelkesedéssel karolják fel a bolgárok Vöröskeresztjét.

Felhívás a hadsegélyezettnek. Kovács A. Sándor városi bizottsági tag, a hadsegélyezett-központjának vezetője a következő felhívást teszi közzé: A hadsegélyezettek közül azon nők és 12 éven felüli gyermekek, kik munkaképesek s körülmezeik a munkavállalatnál nem gátolják, mindazonáltal a helyzet félreismerése s az erre vonatkozó törvény és rendeletökönkényes, az ilyen dolgotalan életmódnak kedvező magyarázata folytán, eddig a munkaközvetítőknél (Szőgyény-Marich ház, emelet 5. sz.) nem jelentkeztek, a legkomolyabb következmények terhe alatt felhívjuk, hogy mielőbb jelentkezzenek, mivel ilyenektől a hadsegély megvonatik. 12 éven felüli gyermekek anyjuk kíséretében szintén jelentkezhetnek. Egyben felkérjük a város közönsége, hogy ugyanitt jelentsék be munkás kézzre való igényét.

Köhögés és rekedtség ellen a legjobbnak bizonyult háziszser a dr. STÖRK-féle komprimált mell-pasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerárában, Székesfehérvár, Városházánál.

Ujtás a női reform-fűzők terén; gyári lerakatot sikerült szerezni oly higiénikus „Rádium” reform-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, tülénnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárúsítás egész megyére Veres Frigyes-nél. Blous-ujdonságok állandó raktáron.

Magyszerű ujtás folytán gyermekfolyételek a legsikerültebben készílnék VIRÁG mátermében Rákóczi-utca 5. Szolid egységes árak. Telefon 334.

Egy test, két lélek. Lindau négyfelvénos színműve Bartha Lajos száraz és rossz fordításában. Még ennek tulajdonítható, hogy még annyira sem élvezhető, mint az eredetiben. Lindau egy különös betegségre, a rettenetes idegbajra építi fel darabját, amelynek lélektani magyarázatával és orvosi gyógyításával alaposan baktok. Két lélekkel akarja megmagyarázni főhőszörnyű betegségét, aki a munkától tökéletesen letargikus, vagy milyenek is gondolja Lindau, almban utonálló, betörő, jasszajtás, de azért semmire sem tud visszaélni. Ezzel elárulja a szerző, hogy valami ócska szatócshez fordulhatott, amikor filozófiai és pszichológiai bevásárlásokat eszközölt. Betegsége gyógyításával pedig egyszerűen javasasszony, nem pedig orvos.

Maga a téma határozottan ibsenizű, a kivitele azonban elrontott ecetes ugorka, ezért nem tud az emberre hatással lenni. Ugy vagyunk ezzel a színművel, mint a százhektóiteres boroshordóval. Megbámuljuk a nagyságot, mikor ezután megkopogtatjuk, családva mondjuk: hiszen úras. — Vagy a megécetesített tekejtis peldézhathatna. Ugye, micsoda családias éri az embert, ha megzeli. Másodszer már nem kóstolja meg. És Lindau darabját ki nézné meg kétszer? Én nem.

Beszéljünk az előadásról. Kifüvő volt. Könyves-volt a rendező és főhős. Ez mindent megmagyaráz. Az államügyész szerepe egyike a legnehezebb drámai munkának, amelyet rutinrozzottabb tehetség nélkül nem is lehet megírásani. Könyves nemcsak kifüvő volt, hanem még a darabot is mentette a rosszfordítástól eredő vonatotságtól és unottságtól. A nagy munkáért dícsőretet érdemel. Helyesen és sikeresen állította be szerepét Könyvesné és Falussy. Krémer főzött korcsmáros volt, Varga és Pényő-kifogástalanul adták a betörő szerepét. Varga minden mozdulatát kidolgozta. Elég jó volt Szepessy is a rendőrbiztos szerpében. Résztettek a darabban még Makai, Rózsahegy és Szerző, akiknek játéka nevük felsorolása rendje szerint osztályozható. Az előadást zsufolt ház néző végig és a felvonások között a 35. gyalogezred zenekara hangversenyzett Köhler Antal karnagy vezetésével.

Heti műsor:

- Jan. 9. D. u. Tiszavirág.
- „ 9. Este: Ripp van Vinkle.
- „ 11. „ Mandarin.
- „ 12. „ Éva.
- „ 13. „ Kisasszony férje.
- „ 14. „ Kisasszony férje.
- „ 15. D. u. János vitéz.
- „ Este: Kisasszony férje.
- „ 16. D. u. Cigányprimás.
- „ Este: Legénybucsu.

Az Uránia színház iroda hírei.

Csodatevő szent az ifjuság épülésére az Uránia színház vasárnapi műsorába egy olyan nagyszabású képet állított ismét be, amely általános meglepetést fog kelteni. A csodatevő szent egy bibliai történet felevenítése, melyben a buzgón és ájtatosan imádkozó kisleány imája égbe száll és vak édes atya nyomorúságából megmenekül. „A magányos sziget” pedig egy pártját ritkító csoda szép tájakkal díszített.

Leánytörténet magkapó részletekkel melyben az eltökélt szándék és erős női akarat diadalmaskodik. A nagyszabású pótműsorban közkívánatra a már 2 nap óta műsoron levő, „Honvédhuszár” a magyar Alföld üde és élethű miliójével és háborús részleteivel is szerepel. Vasárnap 4 előadás 3, 5, 7 és 9 órákor. Hétfőn és kedden sportok napja.

„Európa tragédiája”. Király Pál az ismert nevű író, egy szenzációs hazafias kritika tanulmánytért. „Európa tragédiája” címen minden hárctőről felvett eredeti mozgó és 100 színesen vetített képekkel. A tudós író a történelem igazmondásával és a nagy világpolitika alapos ismeretével vezeti be darabját s lebilincselő érdekes elődással vezet végig a közönséget a nagy világegés történeten. Az érdekes előadás az Uránia mozgószínházban kerül színe január 12 és 13-án szerdán és csütörtökön 5, 7 és 9 órákor s minden előadás szövegét maga a szerző adja elő.

APRONHIDETÉSEK.

Szatmari Rozália, Fejes Károlyné elvesztett imádkonyvet átveheti a kiadóhivatásban.

A Burtelpan csinos modern galériaház, 2 szoba, előszoba, konyha, veranda, megfelelő mellékhelyiségekkel, csinos udvarral és kerttel azonnali előfő vagy bérbeadó. Bővebbet Leszler követítőnél Basa-utca 1. sz.

Bac-utca alatti földben, vagyis az Arany kerék alatt három egymás mellett levő kaszálóter bérbeadó. Tudakozódnál lehet Szalay-nál Zámoly-u. 11.

Cipaszeged kis és nagy munkára felvezett Vida Verencsnél, Székesfehérváron, Selyemutca. 22.

Eladó ház Palota utca 71. számú ház eladó, esetleg a házon levő szatócsüzlet berendezéssel együtt bérbeadó. Tudakozni ugyanott lehet.

Champion gamba kapható Savanyu kertészetben és Kúmmel virágüzletében.

Egy anyadisznó és malacok eladók József-utca 20. szám.

Szép kőzírású kezdő kisasszony nagyobb módába azonnali belepésre kerestetik. Ajánlatok „Megbízható” jellegre a kiadóhivatásba küldendők.

Kárpitos munkákat utat és át-dolgozást, szolid kivitelben készít: Turner Imre kárpitos és díszítő Szent István-u. 3. sz.

Hazeladás Gygyó-utca 23. számú ház szabad kézből eladó.

Egy háttas ló eladó Vilmos csaszár tér 4 szám. (Ligetisor.)

Naponta 30 liter teje volna szükséges házhoz szállítva. Esetleg szerződést is kötök. Bővebbet Budai-ut 106. sz. alatt.

Haszontérbe adatik 3 darab buzaföld az 1916. gazdasági évi használatra kukorica termelésre tudakozni lehet Székesfehérvár, József-utca 3. szám alatt Almássy János zárgondnoknál.

Kiadó két ndvari szoba hozzátartozékkal azonnal vagy február 1-re. Tudakozódnál lehet Háltér 19. sz. alatt és ott egy magtár azonnal kiadó, ami mindenfelére alkalmas.

Telefon 233. — Tefon 233.

Vasárnap, január 9-én:
CSODATEVŐ SZENT.
Bibliai történet 3 részben és a **Magányos sziget.**
Gyönyörű tarsadalmi dráma 3 felvonásban.
Nagyszabású pótműsor.
4 előadás 3, 5, 7 és 9 órákor.

Hétfőn és kedden,
január 10. és 11-én:
Lelkiismeret szava.
Ez képv 3 részben és **Lőverseny és kártya.**
Modern erődítés 3 felv.
Remek-kieg szító műsor.
2 előadás fel 7 és 9 órákor.

Ha csinos és kedves háborús emléket akar szereznii, vegye meg a miniatűr vitéz vitéz szobrot három koronáért. A rokkant katonákat segít az emlékszóbor megszerzésével.

Van szerencsém a negyrednyi közönség szives tudomására adni, hogy tüzben horgonyzott mosdástóket, bográcsokat, vasmoszarakat, zomanczót lemezédény, mindennemű vasszerszám és építkezési anyagot, Ebernit palát, fejségallai szent, cementet, legjobb minőségű fedőlemezt, fagy ellenálló habarcsot a legolcsóbb árban és legjobb minőségben szállított. Saját érdeke tehát mindenkinck, hogy szükséglete fedezése előtt dusan felszerelt raktáramat megtekintse.
Grósz Bernát, Rác-utca 5.
Telefonszám: 122.

LEGDIVATOSABB
lányka és női filz és tollak, virágok és bárszony kalapformák. | mindennemű díszek.
Nagy választék szőrmegarnitúrákban.
Bőrcomode és sárcipők. Katonai felszerelés kapható
Kováts Antalnál Székesfehérvár, Városházánál.
6 DIM 616 26616 001 00000